

מאמרים מקצועיים מבית סינאל אקדמי

תיקון חוק הפרשנות יקדם גיוון תעסוקתי בישראל

נכתב ע"י ארז בוגנים, משנה למנכ"ל סינאל מלל פייוויי

בשבוע שעבר הכניסה הכנסת קצת דרמה אל מה שנראה בעיני רבים כמובן מאליו: מליאת הכנסת החליטה, על חודו של קול, לאשר תיקון לחוק שמרחיב את ההגדרה של המונח "אפליה" בחוק, כך שתכלול גם ציבורים שמופלים מטעמי נטייה מינית או זהות מגדרית. נדרשו לכך הצעת חוק של האופוזיציה ושני ח"כים מהקואליציה שתמכו - והעבירו את הצעת החוק. כלומר: הכנסת בדרך לקבוע שהמונח אפליה כולל בתוכו גם להט"בים.

כמובן, הדרמה מיותרת לחלוטין. איזה אינטרס יכול להיות לאנשים להמשיך ולתמוך באפליית להט"בים עמוק אל תוך המאה ה-21? מוטב היה לו הקואליציה היתה יוזמת את התיקון הזה מלכתחילה, אבל בכל אופן, מדובר בתיקון הרבה יותר מראוי לחוק. התיקון הזה מכניס את מדינת ישראל למשפחת המדינות המתקדמות בעולם המערבי, ומפרק מוקש כלכלי ומשפטי שגרם לא מעט נזק ובזבוז משאבים במגזר העסקי בהתדיינויות משפטיות מיותרות.

בעולם, גיוון תעסוקתי הוא כבר הרבה יותר מסיסמה. בארה"ב נדרשות חברות שעובדות עם הממשל ומעסיקות יותר מ-50 עובדים, לעודד פנייה של מועמדים בני מיעוטים, נכים, נשים בהריון, עובדים מעל גיל 40 וגם להט"בים. במקביל, הן מחויבות לעמוד במכסת מועמדים מסוימת באחוזים מאוכלוסיות אלו - כדי להגדיל לאורך השנים את היקף ההעסקה של עובדים אלה. באיחוד האירופי הולכים צעד אחד קדימה: האיחוד מגדיר את עצמו כ"מעסיק חדשן", וככזה הוא הראשון להטמיע חקיקה שמקדמת זכויות להט"בים.

האיחוד האירופי מדווח מדי שנה על התקדמות החקיקה של הרחבת זכויות להט"בים ועל הטמעת יוזמות החקיקה, ובמקביל מממן גופים שמטרתם קידום זכויות להט"בים. הוא גם פועל לשיפור במצב הזכויות של הקהילה במדינות עולם שלישי.

בעולם כזה, מדינת ישראל לא יכולה להתיר למעסיקים להפלות לרעה עשרה אחוזים מהאוכלוסייה. אם המדינה תתיר אפליה כזו, היא חושפת את השוק להתנגשויות משפטיות שפוגעות בפיריון בכל ענף שהוא.

יש פה כמובן את עניין הצדק הטבעי, אבל גם הרבה יותר מזה: למניעת אפליה יש היגיון כלכלי עמוק: מצד אחד היא חוסכת למדינה ולמגזר העסקי מיליונים רבים, ומהצד השני היא מביאה עוד ידיים מקצועיות לענפים צמאים לעובדים.

ומה שחותם את האמת הכלכלית הזו הוא שהצעת החוק הזו לא תעלה למדינה שקל. וחוק שגם עונה על עקרונות של צדק טבעי, גם חוסך עשרות ומאות מיליונים לכל הפחות וגם לא עולה לנו גרוש - הוא חוק שצדקתו מובנת מאליה.

חקיקה המגנה על מיעוטים גם מונעת חיכוכים עם תאגידים בינלאומיים, מאפשרת להם להיכנס לשוק הישראלי ומונעת מהם לצאת מישראל מטעמים מיותרים. אפשר לקרוא לחקיקה כזו "הצטרפות לטרנד העולמי", אבל מוטב לראות בה חקיקה שמגנה על המשק הישראלי מסיכונים מיותרים. עדיף לפרק מוקש עכשיו מאשר לראות חברה רב לאומית עוזבת את ישראל בעוד שנה או שנתיים.

ולכן, מרגע שהצעת החוק עברה את השלב הטרומי, מוטב לממשלת ישראל לרדת מהגדר ולהוביל בעצמה את התיקון לחוק. הממשלה צריכה להיות זו שמובילה את מגמת הסובלנות והקבלה בחברה הישראלית, ולא להיראות כמי שנגררת לכך בניגוד לרצונה.

חברי ממשלת ישראל מתהדרים לא פעם במסעותיהם בחו"ל בסובלנות של החברה הישראלית, בגיוון הדעות שלנו, במצעדי הגאווה הססגוניים ובתיירות הלהט"בית הענפה שמגיעה ארצה. מוטב שיעשו מעשה כעת, ויתנו יד אקטיבית לקידום הכלכלה, התעסוקה והצדק בישראל.